

Til Stortingets næringskomité

Oslo, 2. februar 2016

Natur og Ungdoms innspill til sjømatindustrimeldinga

Oppsummering

Natur og Ungdom krever at Stortinget legger til rette for en bærekraftig og miljøvennlig struktur i fiskerinæringa og opprettholder kravet om leveringsplikt for trålere i Nord-Norge. Fisken som fanges utenfor kysten av Norge i størst mulig grad bør foredles på norske anlegg. Å opprettholde foredlingsanlegg i nord er nødvendig for at store deler av kystfiskeflåten skal ha et sted å levere fisken sin. Forslagene i stortingsmeldinga som svekker anleggene i nord bør avvises for at vi ikke skal miste mulighetene til å ha arbeidsplasser i et kystfiske med lav miljøbelastning.

Utdypende innspill til forslagene i meld. St. 10 (2015-2016) - En konkurransekraftig sjømatindustri

Vi viser også til høringsuttalelse avgitt til NOU 2014:6 - Sjømatindustrien.

Regjeringas stortingsmelding om sjømatindustrien dropper de mest ytterliggående forslagene fra Tveteråsutvalget, men foreslår likevel en del endringer i dagens fiskeripolitikk som vil svekke kystflåten. Det er bra at det satses på fiskerinæringa, og at man bla. vil jobbe for økt konsum av sjømat og bedre restråstoffutnyttelse. Derimot vil forslagene om å regionalisere leveringsplikten til trålerne og fjerne bearbeidingsplikten føre til store utfordringer for kystflåten med å levere fisken sin.

Leveringsplikten

Leveringsplikten har bidratt til et stabilt antall landingssteder langs kysten. Forslaget i stortingsmeldinga er at leveringsplikten skal regionaliseres. Det vil føre til at det blir lengre avstander mellom landingsstedene. For kystflåten vil det bety store utfordringer med å få levert fisken. Særlig de minste båtene, som ikke kan fryse ned fisk eller reise langt for å levere den. Ikke minst vil matsvinnet øke, ettersom råstoffet ikke kommer raskt på land. Lokale anlegg sikrer i dag fersk, kortreist mat med høy kvalitet. Dette trues av forslaget, som vil føre til få, sentraliserte anlegg.

Bearbeidingsplikten

I stortingsmeldinga er det foreslått å fjerne bearbeidingsplikten. Dette vil føre til mindre lokalprodusert fiskefilet. Det vil også ramme de mottakene som ikke selv driver med bearbeiding, men som kystflåten lander fisken hos og som sender den videre til produksjonsanlegg. Samlet vil forslagene om å regionalisere leveringsplikt, og legge ned lokale anlegg, og fjerne bearbeidingsplikt forverre mulighetene for at kystflåten og de små, mest miljøvennlige båtene, kan lande fisk. Vi ber næringskomiteen lytte til de ordførerne i

nord som advarer mot dette. Grunnlaget for produksjon ved landanlegg svekkes dersom trålerråstoffet blir borte.

Forutsetninga for å tillate trål var i sin tid nevnte forpliktelser overfor kysten. Trålfisken var ment som et supplement til kystflåtens landinger, slik at landindustrien var sikret råstoff gjennom hele året. Dette har bidratt til et stabilt antall landingsteder langs kysten. Likevel er det et faktum at trålerne sine forpliktelser overfor kystsamfunnene over tid har blitt vannet ut. Politikerne har i stor grad latt trålerne slippe unna forpliktelsene. Men framfor å få pliktene til å fungere etter hensikten, innstiller regjeringa på å svekke pliktene. For de trålerne som ikke leverer lokalt, bør man kreve at kvotene overføres tilbake til lokalsamfunnene de kom fra, og tildeles unge som vil etablere seg. Det er en gylden mulighet til å styrke rekruttering og gi oss et mer miljøvennlig fiske.

Å svekke trålerne sine forpliktelser er å svekke det miljøvennlige fisket

Natur og Ungdom mener forslagene om å regionalisere leveringsplikten og å fjerne bearbeidingsplikten svekker kystfisket. Det er dårlig miljøpolitikk fordi:

- **Rekruttering viderefører miljøvennlig fiske:** I dag blir det stadig færre fiskere i Norge, og gjennomsnittsalderen går opp. I den minste kystflåten, hvor det ikke er åpnet for kjøp og salg av strukturkvoter, opplever man derimot stor pågang av ungdom som etablerer seg med egen båt. Grunnen er at de ikke trenger å kjøpe dyr kvote som i andre flåtegrupper. For å holde det miljøvennlige kystfisket i hevd er rekruttering avgjørende. For å sikre rekrutteringa i årene som kommer, bør ikke forslag som svekker den minste kystflåten settes ut i livet.
- **Kystfisket er klimavennlig:** De største båtene i havfiskeflåten fisker i dag med et CO₂-utslipp per fangst som er 4-5 ganger høyere enn på båtene i kystflåten. Fiskerinæringa står i dag for nesten like store utslipp som all innenriks flytrafikk, og av dette står de havgående fiskebåtene for en betydelig del. Norge skal kutte sine klimagassutslipp med 40 % innen 2030, og å legge opp til at fisket skal foregå på færre, større båter med større utslipp er i strid med målet om utslippsreduksjon.
- **Kystfisket er naturvennlig:** Kystbåter bruker passive redskaper som juksa, line og garn, og det gir en skånsom beskatning av fiskebestandene ettersom man er spesialisert på å fange gytemoden fisk i rett størrelse. Havfiskeflåtens bruk av aktive redskaper som trål gir til sammenligning stor bifangst av småfisk. Hvis fisket legges om til å foregå på større båter med aktive redskaper vil dette gi større beskatning av småfisk og resultatet vil bli mindre bestander.

Natur og Ungdom mener utforming av fiskeripolitikk må basere seg på rettferdighet mellom generasjonene. Vi må sikre fiskebestander der vi også i framtida kan høste av et bærekraftig overskudd, samt redusere klimagassutslippene. Vi må også sikre at ungdom kan etablere seg som fiskere og skape fornybare, klimavennlige arbeidsplasser langs hele kysten.

Sjømatindustrimeldinga gir oss ikke denne politikken. Natur og Ungdom mener forslagene som svekker kystens rettigheter til fisken må forkastes, og at man heller satser på den miljøvennlige kystflåten.

Natur og Ungdom krever:

Leveringsplikten og bearbeidingsplikten må håndheves, ikke svekkes. Trålere som ikke oppfyller pliktene må levere kvotene tilbake til kystsamfunn og dermed gi mulighet til etablering for unge fiskere. Meldinga må sendes tilbake til regjeringa. Forslagene om å svekke kystfisket må avvises, til fordel for krav om tiltak som tar vare på denne flåtens miljøvennlige høsting av havets goder.